

Nors gruodį įteisinta socialinio verslo kategorija oficialiai įsigalios jau nuo šių metų birželio 1 d., socialiniam verslui džiūgauti - per anksti. Iki gegužės 31 d. dar turi būti apibrėžti poįstatyminiai teisės aktai. „Vyriausybė iki vasaros turi užbaigti šį procesą. Tačiau iki šiol nesulaukėme kvietimo prie bendro derybų stalo. Atviras dialogas tarp suinteresuotų šalių šiuose pakeitimuose yra būtinas. Kiekvieną dieną susiduriame su socialiniam verslui kylančiais iššūkiais. Todėl žinome, kokie pokyčiai yra reikalingi“, - sako Viktorija Bražiūnaitė, Lietuvos socialinio verslo asociacijos (LISVA) vadovė.

Iki šiol socialinio verslo sąvoka buvo neapibrėžta ir paliekanti erdvės interpretacijoms. Seimui įteisinus šią kategoriją bei pagrindinius jos kriterijus, anot V. Bražiūnaitės, daugiau galimybių atsivers ne tik smulkiam ir vidutiniam verslui, bet ir visai Lietuvos ekonomikai. Tačiau, norint tai užtikrinti, dabar būtinas - šio įstatymo kokybiškų įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimas, kuris neįsivaizduojamas be atviro dialogo su suinteresuotomis šalimis.

„Šiuo metu estafetė perduota į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos rankas. Norime būti išgirsti ir prisidėti prie dialogo su valdžios institucijomis ir kitais partneriais. Tik bendromis pastangomis priimti sprendimai atneš didžiausią naudą Lietuvos socialinio verslo aplinkai. Kai sprendimas buvo Seimo rankose - dalyvavome atvirame dialoge, to tikimės ir šiame, poįstatyminių teisės aktų priėmimo, žingsnyje“, - į valdžios institucijas kreipiasi V. Bražiūnaitė.

Anot ekspertės, dabar svarbiausia - ir toliau kurti socialiniams verslams palankią ekosistemą, šį verslo modelį įgalinančias „žaidimo taisykles“ bei sąlygas.

„Iki šiol socialinį verslą Lietuvoje dažniausiai vystė tik labai mažos organizacijos. Tačiau priimtas įstatymo pakeitimas turėtų paskatinti daugiau žmonių įsitraukti į šią veiklą. Tikėtina, kad atsiras ne tik smulkiųjų, bet ir vidutinio dydžio rinkos žaidėjų. Pavyzdžiui, Italijoje ir kitose Pietų Europos šalyse yra didelių socialinio verslo veikėjų. Nors Lietuvai kol kas, tai tik svajonė, jau pamažu link jos artėjama. Socialinis verslas - puikus pavyzdys, kaip verslumas gali būti derinamas su šiuolaikinių problemų sprendimu: mažinant socialinę atskirtį, nedarbą, suteikiant pagalbą vyresnio amžiaus žmonėms, asmenims su negalia, remiant šeimas, puoselėjant sveikatą ir kultūrinį paveldą ar vykdant aplinkosaugos bei kitas iniciatyvas“, - įvairiausias socialinio verslo kryptis pristato LISVA vadovė.

Verslui - daugiau galimybių augti

Anot edukacinio bendruomenės centro „Miesto laboratorija“ bendraįkūrėjos ir projektų vadovės Godos Sosnovskienės, Seimo sprendimas įteisinti socialinio verslo kategoriją ir

suinteresuotų šalių derybos kuriant poįstatyminius teisės aktus turėtų padėti dar efektyviau vystyti ne tik jau pradėtus, bet ir naujai inicijuojamus projektus.

„Organizuojame įvairias dirbtuves, mokymus, paskaitas, diegiame įvairias ekologines inovacijas. Deja, vis dar jaučiame, jog socialiniam verslui gauti investicijas yra labai sudėtinga. Tačiau, kai įsigalios jau oficialiai įteisinta socialinio verslo sąvoka, o prie jos poįstatyminių teisės aktų kūrimo prisidės ir suinteresuotos grupės, tikime, kad tai padės Lietuvai tapti patrauklesne šalimi investicijoms. Nors pažangiose pasaulio valstybėse šis verslo modelis yra ypatingai skatinamas valdžios, Lietuvoje – tai tik pirmas ambicingesnis žingsnis socialinio verslo plėtros link. Tikimės, kad ne paskutinis“, – teigia G. Sosnovskienė.

Pasak V. Bražiūnaitės, kartu su partneriais parengti poįstatyminiai teisės aktai visuomenei aiškiai parodytų, kas yra socialinis verslas, kodėl jį verta populiarinti bei skatinti.

„Prie įstatyminės bazės pokyčių prisidėjus suinteresuotoms grupėms, didėtų socialinio verslo sąvokos aiškumas ir žinomumas. O tai paskatintų augti socialiai atsakingų ir pozityvių pokyčių kuriančių iniciatyvų bei verslų skaičių. Visa tai neabejotinai prisidėtų ir prie šalies ekonomikos augimo“, – dialogo tarp valdžios institucijų ir suinteresuotų socialinio verslo atstovų svarbą komentuoja LISVA vadovė.

Ji įsitikinusi, jog ir pačiai visuomenei naudinga skatinti socialinio verslo augimą: „Šios veiklos pagrindinis tikslas ne generuoti pajamas, o teikti naudą bei kurti vertę mus supančiai aplinkai ir visai bendruomenei.“

